

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської філології
Кафедра практики англійської мови

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

підготовки
галузі знань
спеціальності
спеціалізації

бакалавра
03 Гуманітарні науки
035 Філологія
035.041 – Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

освітньо-професійної програми

Мова і література (англійська).
Переклад

Луцьк – 2024

Силабус нормативного освітнього компонента «ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська за освітньо-професійною програмою «Мова і література (англійська). Переклад».

Розробники:

Лесик І. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології;

Єфремова Н. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови;

Галапчук-Тарнавська О. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології;

Ущина В. А., доктор філологічних наук, професор кафедри англійської філології.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

доц. Шкамарда О. А.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри англійської філології, протокол № 1 від 30 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри

проф. Ущина В. А.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови, протокол № 1 від 29.08.2024 р.

Завідувач кафедри

проф. Коляда Е. К.

Опис освітнього компонента

денна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативний
Кількість годин / кредитів 270 / 9		Рік навчання: 2-3-ий
		Семестр: 3-6-ий
		Лекції: 80 год.
		Семінарські: 86 год.
		Самостійна робота: 88 год.
ІНДЗ: €		Консультації: 16 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання	Англійська	

заочна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативний
Кількість годин / кредитів 270 / 9		Рік навчання: 2-3-ий
		Семестр: 3-6-ий
		Лекції: 24 год.
		Семінарські: 34 год.
ІНДЗ: є		Самостійна робота: 180 год.
		Консультації: 32 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання	Англійська	

Складова 1 «Історія мови»

І. Опис складової освітнього компонента

денна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки	Нормативний
Кількість годин / кредитів 60 год. / 2 кредити	035 Філологія «Мова і література (англійська). Переклад»	Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 20 год.
		Практичні (семінарські) 16 год.

	БАКАЛАВР	Консультації 4 год.
ІНДЗ: €		Самостійна робота 20 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		англійська

заочна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія «Мова і література (англійська). Переклад» БАКАЛАВР	Нормативний
Кількість годин / кредитів 60 год. / 2 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 6 год.
ІНДЗ: €		Практичні (семінарські) 8 год.
		Самостійна робота 38 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання	англійська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Лесик Ірина Валеріївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри англійської філології
Контактна інформація	+38(095) 5179852 ilesyk@vnu.edu.ua ivlesyk71@gmail.com
Дні занять	згідно з розкладом: http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi

III. Опис складової «Історія мови» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови»

1. Анотація складової освітнього компонента. Складова «Історія мови» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» побудовано з урахуванням результатів новітніх досліджень в галузі загального мовознавства і германістики. В основу покладено досягнення сучасної лінгвістичної думки щодо проблеми історизму в мові, механізму розвитку мовних систем, синхронії та діахронії мовних явищ, взаємозв'язку та взаємодії окремих підсистем мови, системного підходу до опису мовних змін.

Зміст складової освітнього компонента включає основні концепції та теорії еволюції англійської мови, особливості розвитку усіх рівнів англійської мови на різних історичних етапах.

2. Пререквізити. Складова «Історія мови» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» логічно і змістовно пов'язаний з попередніми нормативними ОК «Вступ до мовознавства», «Лінгвокраїнознавство», «Література англomовних країн».

До **постреквізитів** належать складові «Лексикологія», «Теоретична граматики», «Стилістика» ОК «Теоретичний курс англійської мови»; знання, навички та вміння з історії мови можуть бути використані при написанні курсової роботи з філології, проведенні наукових філологічних досліджень, при підготовці до атестаційного екзамену.

3. Метою складової «Історія мови» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» є забезпечення здобувачів вищої освіти фундаментальними знаннями про генезу, становлення та еволюцію англійської мови як складної динамічної системи, що розвивається під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів. Засвоєння матеріалу з історії мови забезпечує здатність здобувачів освіти розуміти природу сучасної англійської мови як результату історичних процесів, розпізнавати причини мовних змін та прогнозувати можливі тенденції її подальшого розвитку. Це сприяє формуванню навичок аналізу мовних явищ у широкому історико-культурному контексті, що є важливим для професійної підготовки фахівців у галузі англійської філології.

Завдання:

- ознайомити здобувачів освіти з походженням англійської мови, її генетичними зв'язками з іншими мовами індоєвропейської сім'ї та місцем серед германських мов;
- забезпечити розуміння процесів історичних змін у фонетичній, граматичній, лексичній та синтаксичній системах англійської мови;
- розвинути здатність аналізувати мовні явища в контексті їх історичного розвитку та взаємозв'язку із зовнішніми (соціокультурними, політичними, економічними) чинниками;
- розвинути вміння інтерпретувати й зіставляти мовні явища різних періодів розвитку мови (давньоанглійського, середньоанглійського та ранньомовноанглійського), використовуючи методи порівняльно-історичного аналізу;
- навчити застосовувати знання з історії англійської мови для глибшого розуміння її сучасного стану, закономірностей функціонування та варіативності;
- підготувати здобувачів освіти до самостійної навчальної, науково-дослідної роботи та подальшої професійної діяльності.

У процесі вивчення складової «Історія мови» використовуються такі **методи**: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, частково-пошуковий, проблемно-пошуковий, дослідницький, інтерактивний.

4. Результати навчання (компетентності). Вивчення складової «Історія мови» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- ЗК 4.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5.** Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 13.** Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності (ФК):

- ФК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- ФК 2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 3.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.
- ФК 4.** Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ФК 7.** Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
- ФК 8.** Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК 10.** Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 1.** Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН 2.** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури й електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- ПРН 3.** Організувати процес свого навчання й самоосвіти.
- ПРН 7.** Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- ПРН 8.** Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.
- ПРН 9.** Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ПРН 10.** Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ПРН 12.** Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- ПРН 15.** Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- ПРН 16.** Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- ПРН 17.** Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Складова освітнього компонента передбачає розвиток soft skills:

- здатність критично мислити, самостійно приймати рішення;
- комунікативні навички, вміння виступати перед аудиторією;
- креативність;
- здатність до самоорганізації, управляти своїм часом, розуміння важливості вчасного виконання поставлених завдань.

5. Структура складової «Історія мови» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови»

денна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Семін.)	Сам. Роб.	Конс.	Форми контролю / Бали
Змістовий модуль 1.						
Теоретичні аспекти вивчення історії англійської мови. Стародавня англійська мова						
Тема 1. Основні методологічні та лінгвістичні положення курсу. Походження англійської мови. Періодизація історії англійської мови	6,5	2	2	2	0,5	УО + Т + РЗ / 4
Тема 2. Історичні умови формування давньоанглійської мови. Пам'ятки давньоанглійської писемності. Фонетична будова давньоанглійської мови. Система орфографії	6,5	2	2	2	0,5	УО + Т + РЗ / 4
Тема 3. Морфологічна та синтаксична будова мови давньоанглійського періоду	6,5	2	2	2	0,5	УО + Т + РЗ / 4
Тема 4. Словниковий склад англійської мови давнього періоду і його розвиток	6,5	2	2	2	0,5	УО + Т + РЗ / 4
Разом за модулем 1	26	8	8	8	2	16
Змістовий модуль 2.						
Огляд історії розвитку мови в середньоанглійський та новоанглійський період						
Тема 5. Історичні передумови мовних змін в середньоанглійський період. Регіональні діалекти та формування загальнонаціонального стандарту англійської мови	5,5	2	1	2	0,5	УО + Т + РЗ / 4

Тема 6. Фонетична будова мови середньоанглійського періоду. Система орфографії	5	2	1	2	-	
Тема 7. Морфологічні та синтаксичні зміни в мові середньоанглійського періоду	5	2	1	2	-	УО + Т + РЗ / 4
Тема 8. Характерні риси словникового складу мови середньоанглійського періоду	5,5	2	1	2	0,5	
Тема 9. Основні історичні події новоанглійського періоду. Утворення літературної національної мови. Фонетична будова мови новоанглійського періоду. Система орфографії	6,5	2	2	2	0,5	УО + Т + РЗ / 4
Тема 10. Граматична будова мови новоанглійського періоду та її словниковий склад	6,5	2	2	2	0,5	УО + Т + РЗ / 4
Разом за модулем 2	34	12	8	12	2	16
ІНДЗ						8
Види підсумкових робіт						Бал
МКР 1						Т / 30
МКР 2						Т / 30
Усього годин / Балів	60	20	16	20	4	100

*Форма контролю: УО – усне опитування, Т – тести, РЗ – розв’язання завдань, ІНДЗ – індивідуальне завдання, МКР – модульна контрольна робота.

заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Семін.)	Сам. Роб.	Конс.	Форми контролю / Бали
Змістовий модуль 1.						
Теоретичні аспекти вивчення історії англійської мови. Стародавня англійська мова						
Тема 1. Основні методологічні та лінгвістичні положення. Походження англійської мови. Періодизація історії англійської мови	9	2	2	4	1	УО + Т + РЗ / 8
Тема 2. Історичні умови формування давньоанглійської мови. Пам’ятки давньоанглійської писемності. Фонетична	7	1	1	4	1	

будова давньоанглійської мови. Система орфографії						УО + Т + РЗ / 8
Тема 3. Морфологічна та синтаксична будова мови давньоанглійського періоду	6	0,5	0,5	4	1	
Тема 4. Словниковий склад англійської мови давнього періоду і його розвиток	6	0,5	0,5	4	1	
Разом за модулем 1	28	4	4	16	4	16
Змістовий модуль 2.						
Огляд історії розвитку мови в середньоанглійський та новоанглійський період						
Тема 5. Історичні передумови мовних змін в середньоанглійський період. Регіональні діалекти та формування загальнонаціонального стандарту англійської мови	6,5	1	0,5	4	1	УО + Т + РЗ / 8
Тема 6. Фонетична будова мови середньоанглійського періоду. Система орфографії	5	-	0,5	4	0,5	
Тема 7. Морфологічні та синтаксичні зміни в мові середньоанглійського періоду	5	-	0,5	4	0,5	
Тема 8. Характерні риси словникового складу мови середньоанглійського періоду	5	1	0,5	3	0,5	
Тема 9. Основні історичні події новоанглійського періоду. Утворення літературної національної мови. Фонетична будова мови новоанглійського періоду. Система орфографії	5	-	1	3	1	УО + Т+ РЗ / 8
Тема 10. Граматична будова мови новоанглійського періоду та її словниковий склад	5,5	-	1	4	0,5	
Разом за модулем 2	32	2	4	22	4	16
ІНДЗ						8
Види підсумкових робіт						Бал
МКР 1						Т / 30
МКР 2						Т / 30
Усього годин / Балів	60	6	8	38	8	100

*Форма контролю: УО – усне опитування, Т – тести, РЗ – розв’язання завдань, ІНДЗ – індивідуальне науково-дослідне завдання, МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Тема	Кількість годин		Питання для самостійного опрацювання
	денна форма	заочна форма	
Тема 1. Основні методологічні та лінгвістичні положення. Походження англійської мови. Періодизація історії англійської мови	2	4	Індоевропейська мовна сім’я. Лінгвістичні особливості германських мов. Прагерманська мова
Тема 2. Історичні умови формування давньоанглійської мови. Пам’ятки давньоанглійської писемності. Фонетична будова давньоанглійської мови. Система орфографії	2	4	Особливості діалектів давньоанглійського періоду: мерсійський, нортумбрійський, кентський та вессекський діалекти. Історичні зміни звукової системи давньоанглійської мови.
Тема 3. Морфологічна та синтаксична будова мови давньоанглійського періоду	2	4	Порівняльний аналіз морфологічних та синтаксичних особливостей давньоанглійської мови з іншими стародавніми європейськими мовами та сучасною англійською мовою
Тема 4. Словниковий склад англійської мови давнього періоду і його розвиток	2	4	Роль лексики у відображенні соціокультурних аспектів давньоанглійського суспільства
Тема 5. Історичні передумови мовних змін в середньоанглійський період. Регіональні діалекти та формування загальнонаціонального стандарту англійської мови	2	4	Розвиток писемної літератури, написаної діалектами. Основні писемні пам’ятки середньоанглійського періоду
Тема 6. Фонетична будова мови середньоанглійського періоду. Система орфографії	2	4	Порівняльний аналіз фонетики середньоанглійської мови та давньоанглійської
Тема 7. Морфологічні та синтаксичні зміни в мові середньоанглійського періоду	2	4	Розвиток складного речення та системи підрядності. Зміна в системі кореляції та утворення нових підрядних сполучників

Тема 8. Характерні риси словникового складу мови середньоанглійського періоду	2	3	Стилістична диференціація слів французького та англійського походження. Утворення нових слів за допомогою афіксації й словоскладання
Тема 9. Основні історичні події новоанглійського періоду. Утворення літературної національної мови. Фонетична будова мови новоанглійського періоду. Система орфографії	2	3	Загальнонародний характер англійської мови. Збереження діалектів та їх соціальний статус. Поширення англійської мови у світі внаслідок колонізації
Тема 10. Граматична будова мови новоанглійського періоду та її словниковий склад	2	4	Зміна структури й типології словосполучень. Установлення непорушного порядку слів у реченні. Розвиток нових словотвірних моделей і зміна значень слів у новоанглійський період
Разом:	20	38	

Самостійна робота передбачає: підготовку до семінарських занять та самостійне опрацювання тем; виконання практичних завдань у позааудиторний час; систематизацію вивченого матеріалу для написання модульних контрольних робіт.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) та [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика НПП щодо здобувача освіти. ЗО виконує завдання відповідно до силабусу, які включають відвідування лекцій, підготовку до семінарських занять, виконання індивідуального науково-дослідного завдання; самостійне опрацювання основної та додаткової літератури. Результатом підготовки до семінарського заняття повинно бути: володіння понятійно-категоріальним апаратом, уміння аргументовано викладати матеріал та наводити наочні приклади для підтвердження теоретичних положень, активна участь у загальній дискусії, змістовні доповнення та коментарі до відповідей інших здобувачів, здатність аналізувати історичні процеси трансформації англійської мови, презентація власних навчальних пошуків.

Оцінювання здійснюється за **100-бальною шкалою**.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів. Максимальна кількість – **40 балів**. Формами проведення поточного контролю є:

- усне фронтальне чи вибіркове індивідуальне опитування;
- письмовий контроль у формі тестів;
- розв'язання завдань;
- перевірка результатів виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ).

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному занятті з кожної теми. Протягом одного заняття можна отримати бали за різні види діяльності. Самостійна робота, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. *Максимальна кількість балів за практичне заняття становить 4.*

Перевірка результатів виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ). ЗО здійснює ґрунтовний граматичний та лексичний аналіз фрагментів тексту, що належать до визначеного історичного періоду. Максимальна кількість балів за виконання ІНДЗ становить 8.

Критерії поточного оцінювання (від 0 до 4 балів)

4	ЗО відмінно володіє навчальним матеріалом; демонструє компетентність комплексно та творчо вирішувати поставлені завдання; вільно та доцільно послуговується спеціальною термінологією; доречно ілюструє відповідь прикладами; залучає відомості із самостійно опрацьованої літератури; бере активну участь у дискусії; успішно виконує контрольні тестові завдання (90–100% правильних відповідей); вміє практично застосовувати отримані знання.
3	ЗО правильно розкриває основний зміст матеріалу; демонструє достатню компетентність вирішувати поставлені завдання; спеціальною термінологією володіє добре; вміє працювати з додатковими джерелами; його відповіді або доповнення не завжди повні, містять деякі неточності у викладі інформації, хоча помилки є несуттєвими; тестові завдання виконує добре (70–89% правильних відповідей); застосовує отримані знання на практиці, але недостатньо коректно.
2	ЗО відтворює менше половини навчального матеріалу; є суттєві помилки у викладі інформації та висновках; спеціальною термінологією володіє погано; при виконанні тестових завдань робить помилки (50–69% правильних відповідей); здобувач застосовує знання на практиці частково з суттєвими неточностями.
1	ЗО поверхово відтворює навчальний матеріал; є численні помилки у викладі інформації; спеціальною термінологією не володіє; при виконанні тестових завдань кількість правильних відповідей мінімальна (10–49% правильних відповідей); здобувач не вміє застосовувати знання на практиці.
0	ЗО відсутній на занятті та не виконав тестові завдання.

Критерії оцінювання ІНДЗ (від 0 до 8 балів)

7-8	здійснення ґрунтового аналізу фрагментів тексту визначеного історичного періоду, 1-2 незначних помилки щодо змісту або форми
5-6	достатньо повний аналіз фрагментів тексту, 3–4 незначних помилки щодо змісту або форми
3-4	недостатньо повний аналіз фрагментів тексту, 5–6 помилок щодо змісту або форми
1-2	невірний аналіз фрагментів тексту, 7 і більше помилок щодо змісту або форми
0	відсутність аналізу тексту

Згідно з [Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) та рішенням науково-методичної комісії факультету іноземної філології від

02.02.2022 року, протокол № 7 здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування).

НПП має право самостійно визначити валідність отриманих ЗО результатів навчання та прийняти рішення щодо зарахування / незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ на конференції без публікації, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 5 балів – за публікацію статті у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 10 балів – за публікацію статті у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

За умови представлення ЗО документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які співпадають з ПРН, ЗО мають право одноразово отримати додаткові бали до семестрового оцінювання одного ОК:

- 10 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); або який складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не нижче 80% правильних відповідей;
- 5 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не менше набраних 60% правильних відповідей;
- 1 бал при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, без складання тесту, тривалістю від 1 до 3 годин. Одному здобувачеві може бути зараховано не більше як три таких сертифікати.

Політика щодо академічної доброчесності.

Згідно з [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#) відповіді студентів та виконання ними поставлених завдань повинні демонструвати ознаки самостійності, відсутність повторюваності та плагіату. Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Присутність ЗО на семінарських заняттях є обов'язковою. Пропущені з поважних причин заняття можуть бути відпрацьовані на консультаціях або на електронну скриньку НПП можна надіслати допрацьовані матеріали.

ЗО зобов'язані дотримуватися встановлених строків для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. За роботи, виконані з порушенням строків, оцінка знижується.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль з метою оцінки результатів навчання проводиться у двох формах:

- *модульний контроль;*
- *семестровий екзамен.*

Модульний контроль проводиться після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачами модульної контрольної роботи, що оцінюється в 30 балів (1 бал за кожне із 30 завдань). Максимальна кількість балів за дві модульні контрольні роботи становить **60 балів**.

Підсумкова семестрова оцінка за ОК виставляється без складання екзамену на основі результатів поточного та модульного контролю, передбаченого силабусом, за умови, що ЗО успішно виконав усі завдання та набрав не менше 75 балів.

Якщо потрібної кількості балів не набрано або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач складає семестровий екзамен. У такому випадку його підсумкова оцінка складатиметься із поточного оцінювання та екзаменаційної оцінки. Бали, отримані за написання модульних контрольних робіт, буде анульовано.

Семестровий екзамен включає:

- усні відповіді на 2 теоретичні питання (кожне з яких оцінюється максимально у 20 балів);
- виконання практичного завдання (максимально 20 балів). Загалом здобувач може набрати максимально **60 балів за екзамен**.

Критерії оцінювання усної відповіді на теоретичне питання:

- ✓ 17-20 – здобувач повною мірою розкриває питання, вільно оперує науковою термінологією, демонструє глибокі знання, використовуючи інформацію як з основних джерел, так й з додаткових, має власну думку щодо відповідної теми та здатний аргументовано її доводити;
- ✓ 11-16 – загалом питання викладено достатньо повно, але здобувач припускається деяких неточностей у викладі інформації, хоча помилки є несуттєвими та не впливають на загальне розуміння проблеми;
- ✓ 6-10 – здобувач правильно визначив сутність питання, але недостатньо чи поверхово розкрив більшість його окремих положень, допустивши при цьому окремі помилки;
- ✓ 1-5 – здобувач неповністю розкриває питання, слабо розуміє його сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, непослідовно;
- ✓ 0 балів – здобувач не володіє навчальним матеріалом, не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання.

Критерії оцінювання виконання практичного завдання:

- ✓ 18–20 балів – відмінне виконання завдання, аналіз детальний, логічний і повний, висновки обґрунтовані;
- ✓ 15–17 балів – виконання завдання майже без помилок, але присутні незначні помилки або недоліки у поясненнях, висновки недостатньо обґрунтовані;
- ✓ 12–14 балів – виконано основну частину завдання, але з помітними недоліками, у поясненнях використані нерелевантні терміни;
- ✓ 0–11 балів – завдання виконане поверхово, аналіз слабкий або відсутній.

Якщо здобувач не з'явився на екзамен, в екзаменаційній відомості НПП виставляє відмітку «не з'явився». Повторне складання екзамену у разі отримання незадовільної оцінки або неявки допускається не більше двох разів: один раз НПП, другий – комісії, яку створює декан факультету іноземної філології.

Підсумковий рейтинговий бал формується за 100-бальною шкалою. Набрана кількість балів записується в екзаменаційну відомість та індивідуальний навчальний план ЗО.

Екзаменаційні питання

1. The subject and aims of the History of English. The synchronic and diachronic aspects of language study.
2. The concept of a linguistic change. The causes of the evolution of language.
3. Types of linguistic changes. The rate of linguistic changes.
4. The place of English in the Indo-European language family.
5. The earliest period of Germanic history. Proto-Germanic. Old Germanic languages.
6. Phonetic peculiarities of Proto-Germanic. System of vowels.

7. Phonetic peculiarities of Proto-Germanic. System of consonants. Germanic Consonant Shifts.
8. The problem of the periodization of the history of English.
9. Historical background of Old English. The Germanic conquest of Britain.
10. Old English dialects and written records.
11. The historical context and linguistic developments that led to the emergence of the West Saxon dialect as the dominant dialect in Old English literature.
12. Old English Phonetic system. Vowel changes.
13. Old English Phonetic system. Consonant changes.
14. The runic alphabet. The runic inscriptions in England.
15. Old English alphabet and reading rules.
16. Old English vocabulary. Etymological layers of native words.
17. Borrowings in the Old English period.
18. Word-formation in Old English.
19. Old English noun, its grammatical categories.
20. Morphological classification of nouns into declensions.
21. Old English pronoun, its classes and grammatical categories. Declension of personal and demonstrative pronouns.
22. Old English adjective and adverb. Strong and weak adjectives. The grammatical categories of the adjective. Degrees of comparison of adjectives and adverbs.
23. Old English verb, its grammatical categories (nominal and verbal).
24. Morphological classes of the OE verb: strong verbs, weak verbs, preterite-present verbs, irregular verbs.
25. Old English syntax. Types of syntactic relations in a phrase. Noun, adjective and verb patterns.
26. Old English syntax. Types of sentences. Word order.
27. Historical background of the Middle English period. Effect of the Scandinavian invasion and the Norman conquest of Britain on the linguistic situation.
28. Middle English dialects. The peculiarities that distinguish these dialects.
29. The rise of Standard English. The London dialect.
30. Middle English system of vowels: quantitative and qualitative changes.
31. Middle English system of consonants: development of sibilants and affricates; loss of consonants.
32. Spelling changes and reading rules in Middle English.
33. Middle English noun, its grammatical categories. Decay of noun declensions.
34. Middle English adjective. Degrees of comparison of adjectives.
35. Middle English verb. Development of new grammatical forms and categories of the verb.
36. Middle English pronoun, its classes and grammatical categories.
37. Changes in the syntactic structure in Middle English.
38. Middle English vocabulary. Scandinavian borrowings.
39. French influence on Middle English vocabulary.
40. Latin borrowings in Middle English.
41. Word-formation in Middle English.
42. The significance of William Caxton's printing press and its role in the standardization of spelling.
43. The contributions of William Shakespeare to Early Modern English and his influence on the language, including the coining of new words and phrases.
44. Establishment of the literary norm in the Early New English period
45. The impact of British colonialism on the spread and development of English in different parts of the world, including the creation of pidgin and creole languages.
46. Changes in the vowel system in Early New English. The Great Vowel Shift.

47. Evolution of consonants in Early New English.
48. Changes in alphabet and spelling in Early New English.
49. The noun and its grammatical categories in Early New English.
50. Early New English pronoun.
51. Early New English adjective.
52. The verb in Early New English. Changes in the classification and the formation of the paradigmatic forms.
53. Peculiarities of Early New English syntax.
54. Enrichment of vocabulary in Early New English. Word-derivation and word composition.
55. Borrowings from other languages in Early New English. Semantic changes in the vocabulary.
56. Historical foundation and main historical sources of Modern English spelling.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
82-89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75-81	Добре	C	загалом хороша робота
67-74	Задовільно	D	непогано
60-66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1-59	Незадовільно	FX	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основний перелік:

1. Верба Л. Г. Історія англійської мови : навч. посібник для студ. вищ. навч. заклад. Вид. 3, виправл. Вінниця : Нова Книга, 2012. 296 с.
2. Левицький В. В. Основи германістики. Вінниця : Нова книга, 2008. 528 с.
3. Лесик І. В. History of the English Language : конспект лекцій з дисципліни «Історія мови». Луцьк : Вежа-друк, 2021. 116 с.
4. Лесик І. В., Ковальчук Л. В. Тестові завдання з історії англійської мови. Луцьк : Вежа-друк, 2021. 24 с.
5. Матковська М. В. An Introduction to Old English : навч. посіб. 6-те видан., стер. Кам'янець-Подільський : ФОП Буйницький О. А., 2020. 272 с.
6. Матковська М.В. An Introduction to Middle and Early Modern English : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О.А., 2020. 224 с.
7. Barber C., Beal J., Shaw P. The English Language: A Historical Introduction. Cambridge : Cambridge University Press, 2009. 306 p.
8. Baugh A. C., Cable T. A History of the English Language. London : Routledge, 2002. 447 p.
9. Hogg R., Denison. D. A History of the English Language. Cambridge : Cambridge University Press, 2006. 495 p.

Додатковий перелік:

1. Потапенко С. І. Історія англійської мови у сучасній перспективі : навч. посібник для студентів факультетів іноземних мов. Ніжин : Видавництво НДУ імені Миколи Гоголя, 2010. 91 с.
2. Студенець Г.І. Історія англійської мови в таблицях : навчальний посібник для студентів філологічних факультетів університетів за спеціальністю «Мова і література» (англійська мова). Київ : КНЛУ, 1998. 118 с.
3. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. London : BCA, 1994. 489 p.
4. Fisiak, J. An Outline History of English Vol.1 : External History. Poznan : Wydawnictwo Poznanskie, 2000. 145 p.
5. Freeborn, D. From Old English to Standard English: A course Book in Language Variations across Time. 2nd ed. Ottawa, Ontario, Canada: University of Ottawa Press, 1998. 479 p.
6. Lerer Seth. The History of the English Language. Stanford : The Teaching Company, 2008. 196 p.
7. Nist J. A Structural History of English. Oxford, 2001. 89 p.
8. The Cambridge History of the English Language. Vol. 1-2. Cambridge : CUP, 1992. 987 p.
9. The Oxford History of English /ed. by L. Migglesstone. Oxford: Oxford University Press, 2006. 485 p.

Інформаційні ресурси:

1. URL: <http://www.englishclub.com/english-language-history.htm>
2. URL: <http://www.merriam-webster.com/help/faq/history.htm>
3. URL: <http://www.anglik.net/englishlanguagehistory.htm>
4. URL: <http://oldenglish.at.ua/>
5. URL: <http://www.krysstal.com/english.html>
6. URL: <http://ielanguages.com/enghist.html>
7. URL: <http://homes.chass.utoronto.ca/~cpercy/hell/>
8. URL: <http://www.danshort.com/ie/timeline.htm>
9. URL: <http://www.etymonline.com/>

Складова 2. «Лексикологія»
I. Опис складової освітнього компонента

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика складової освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад. Бакалавр.	Нормативна
Кількість годин / кредитів 60 / 2		Рік навчання 2
		Семестр 4-ий
		Лекції 20 год.
		Практичні (семінарські) 22 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 14 год.
		Консультації 4 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		англійська

Таблиця 2 (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика складової освітнього компонента
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад. Бакалавр.	Нормативна
Кількість годин / кредитів 60 / 2		Рік навчання 2
		Семестр 4-ий
		Лекції 6 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) 8 год.
		Самостійна робота 38 год.
		Консультації 8 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		англійська

II. Інформація про викладача

Таблиця 3

Прізвище, ім'я та по батькові	Єфремова Наталія Володимирівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри практики англійської мови
Контактна інформація	м.т. (097)7988792
	yefremova05@gmail.com

	yefremova@vnu.edu.ua
	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi
Дні занять	Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.

III. Опис складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови»

1. Анотація складової освітнього компонента.

Зміст складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» охоплює основні поняття і терміни, які застосовуються в науці про словниковий склад мови, яка є складовою частиною мовознавства й займається дослідженням окремих мовних знаків (морфем, слів, сталих словосполучень) та словникового складу мови в цілому.

Об'єктом складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» є словниковий фонд англійської мови (лексичні одиниці, вільні й усталені словосполучення з усіма їх особливостями і характеристиками).

Предметом складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» є походження лексичних одиниць, їхня морфемна й семантична структури, базові способи творення, динаміка семантичного простору англійської мови та підходи до його вивчення, стилістичне та варіантне розшарування вокабуляру.

2. **Пререквізити.** Складова «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» логічно і змістовно пов'язана з попередніми навчальними ОК: «Вступ до мовознавства», «Лінгвокраїнознавство», складовою «Історія мови» ОК «Теоретичний курс англійської мови». До **постреквізитів** (ОК, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення лексикології) належать складові «Стилістика», «Теоретична граматики» ОК «Теоретичний курс англійської мови», «Практичний курс письмового перекладу», «Практичний курс усного перекладу», «Бізнес комунікація та переклад», «Курсова робота з лінгвістики/перекладу», «Атестаційний екзамен».

3. **Мета** складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови»: дати необхідну суму знань, які теоретично узагальнюють і систематизують відомості про походження, розвиток і вживання словникового складу сучасної англійської мови і тим самим піднести рівень підготовки здобувачів освіти з теорії мови, що сприятиме науковому розумінню теоретичних основ вивчення лексики як системи та сучасних методів лінгвістичних досліджень на рівні сучасного статусу науки про мову, що уможливить закласти теоретичні основи розуміння мови як інтегрованої сигніфікативної одиниці, що постійно розвивається.

Основні **завдання** складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови»:

- Ознайомити здобувачів освіти із досягненнями вітчизняної й зарубіжної науки в галузі лексикології, її основними розділами (етимологія, семасіологія, словотворення, фразеологія, лексикографія);
- показати зв'язок лексикології з іншими лінгвістичними дисциплінами; сформулювати у студентів уявлення про системність лексичного складу англійської мови;
- визначити основні типи морфологічної будови слів; комплексно розглянути засоби словотворення з огляду на ступінь їх продуктивності;
- дати здобувачам освіти уявлення про структуру лексичного значення; систематизувати відомості про семантичні класи слів;
- сформулювати уявлення про динамічний характер мовної системи й ознайомити з основними шляхами поповнення словникового складу шляхом словотворення,

запозичення, семантичного розвитку слів;

- розглянути головні проблеми сучасної англomовної лексикографії, типи словників та історію їх укладання;
- розвинути вміння аналізувати емпіричний матеріал, застосовуючи різні методи дослідження, робити самостійні узагальнення й висновки;
- підготувати здобувачів освіти до самостійної навчальної та науково-дослідницької роботи - підготовки презентацій, доповідей, написання рефератів, кваліфікаційних робіт.
- Вивчення складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» передбачає формування основних загальних та професійних компетентностей і наскрізних умінь, що є їхніми складовими. Зокрема, розвиток критичного мислення передбачає здатність визначати характерні ознаки різноманітних мовних явищ, інтерпретувати та оцінювати мовні одиниці та явища, аргументувати свою позицію. Вміння усно та письмово висловлювати власні думки, логічно обґрунтовувати свою позицію, діяти творчо та ефективно, продукувати оригінальні ідеї, проявляти ініціативність, активно шукати способи вирішення проблем, адекватно керувати емоціями, розв'язувати проблемні та конфліктні ситуації, співпрацювати з іншими на основі поваги, толерантності та групової взаємодії – розвиток цих *soft skills* є обов'язковим елементом вивчення складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови».

У процесі вивчення складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» використовуються такі **методи**:

- **пояснювально-ілюстративний та репродуктивний** (розповідь, пояснення, консультація, робота з посібником, словником, таблицями, схемами, демонстрація, виконання вправ, практичних завдань);
- **проблемно-пошуковий** (проблемного викладу, розв'язання проблемних ситуацій, дослідження, спостереження, узагальнення, синтез, аналіз, порівняння, зіставлення, структурування, робота з науковою літературою);
- **комунікативно-творчий з елементами інтерактивного навчання** (вирішення творчих завдань; спільне розв'язання проблем, робота в парах, робота в групах, дискусія).

4. Результати навчання (компетентності).

Вивчення складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» сприяє формуванню таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури й електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

5. Структура складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови»

Денна форма навчання

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. The Word as the Basic Object of Lexicology.						
Тема 1. Etymological Peculiarities of the English Word-Stock.	6	2	2	2		УО + РЗ + Т / 3
Тема 2. The Morphological Structure of English Words.	6	2	2	2		УО + РЗ + Т / 3
Тема 3. Word-Formation	6	2	4			УО + РЗ + Т / 3
Тема 4. Semasiology. Change of Meaning.	6	2	2	2		УО + РЗ + Т / 3
Тема 5. Polysemy, Homonymy, Paronymy	6	2	2		2	УО + РЗ + Т / 3
Разом за модулем 1	30	10	12	6	2	15
Змістовий модуль 2. English Vocabulary as a System						
Тема 6. Semantic Groups of Words.	6	2	2	2		УО + РЗ + Т / 3
Тема 7. Stylistic Peculiarities of the English Vocabulary.	6	2	2	2		УО + РЗ + Т / 3
Тема 8. English Phraseology.	6	2	2	2		УО + РЗ + Т / 3
Тема 9. Dialects and Variants of the English language	6	2	2	2		УО + РЗ + Т / 3
Тема 10 English Lexicography	6	2	2		2	УО + РЗ + Т / 3
Разом за модулем 2	30	10	10	8	2	15
ІНДЗ						10

Види підсумкових робіт						Бал
Іспит						60
Всього годин / Балів	60	20	22	14	4	100

Заочна форма навчання

Таблиця 5

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. The Word as the Basic Object of Lexicology.						
Тема 1. Etymological Peculiarities of the English Word-Stock.	6	2		4		УО + РЗ + Т / 3
Тема 2. The Morphological Structure of English Words.	6			4	2	УО + РЗ + Т / 3
Тема 3. Word-Formation	6		2	4		УО + РЗ + Т / 3
Тема 4. Semasiology. Change of Meaning.	6	2		4		УО + РЗ + Т / 3
Тема 5. Polysemy, Homonymy, Paronymy	6		2	4		УО + РЗ + Т / 3
Разом за модулем 1	30	4	4	20	2	15
Змістовий модуль 2. English Vocabulary as a System						
Тема 6. Semantic Groups of Words.	6	2		2	2	УО + РЗ + Т / 3
Тема 7. Stylistic Peculiarities of the English Vocabulary.	6		2	4		УО + РЗ + Т / 3
Тема 8. English Phraseology.	6		2	4		УО + РЗ + Т / 3
Тема 9. Dialects and Variants of the English language	6			4	2	УО + РЗ + Т / 3
Тема 10 English Lexicography	6			4	2	УО + РЗ + Т / 3
Разом за модулем 2	30	2	4	18	6	15
ІНДЗ						10
Види підсумкових робіт						Бал
Іспит						60
Всього годин / Балів	60	6	8	38	8	100

*Форма контролю: УО – усне опитування, РЗ – розв’язування завдань, Т – тести, ІНДЗ - індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

У межах кожної теми студенти виконують низку вправ, спрямованих на активізацію отриманих теоретичних знань і розвиток вмінь застосовувати їх під час розв’язання практичних завдань (за навчально-методичними рекомендаціями: Єфремова Н. В., Шелудченко С. Б., Павлюк А. Б., Бойчук В. М. “Seminars in Lexicology: Teaching Aid for Students”. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 61 с.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22613>

Таблиця 6

Тема	Кількість Годин		Питання для самостійного опрацювання
	денна форма	заочна форма	
Тема 1. Etymological Peculiarities of the English Word-Stock.	2	4	Ех. 1–9, pp. 6–8.
Тема 2. The Morphological Structure of English Words.	2	4	Ех. 1–7, pp. 11–12.
Тема 3. Word-Formation.		4	Ех. 1–13, pp. 14–17.
Тема 4. Semasiology. Change of Meaning	2	4	Ех. 1–9, pp. 19–21.
Тема 5. Polysemy vs Homonymy		4	Ех. 1–7, pp. 28–29.
Тема 6. Semantic Groups of Words.	2	2	Ех. 1–8, pp. 24–25.
Тема 7. Stylistic Peculiarities of the English Vocabulary.	2	4	Ех. 1–10, pp. 31–34.
Тема 8. English Phraseology	2	4	Ех. 1–10, pp. 35–37.
Тема 9. Dialects and Variants of the English language	2	4	Ех. 1–10, pp. 39–42.
Тема 10 English Lexicography		4	Ех. 1–5, pp. 45–46.
Разом:	14	38	

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Оцінювання знань здобувачів освіти регулює [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

На початку вивчення складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» НПП повинен ознайомити здобувачів з метою і завданнями складової «Лексикологія»; видами робіт та критеріями їх оцінювання; з особливостями використання університетського порталу Офіс 365 та додатку Teams для

роботи з навчально-методичними матеріалами; з політикою оцінювання та перескладання; з особливостями рейтингової системи; з політикою відвідування занять; з принципами академічної доброчесності; з особливостями отримання різних видів освіти.

Навчальні досягнення бакалавра зі складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» оцінюються за системою, в основу якої покладено принцип поетапної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Оцінювання знань зі складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль із складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» реалізується в різних формах, зокрема, усне опитування, дискусія, розв'язування завдань/виконання вправ, тести. Оцінюючи роботу здобувача освіти під час практичних занять НПП керується його/її вмінням комплексно та творчо вирішувати поставлені завдання; вільно та доцільно послуговуватись спеціальною термінологією; доречно ілюструвати відповідь прикладами, залучати відомості із самостійно опрацьованої літератури; брати активну участь у дискусії при обговоренні питань; ретельно готувати реферативні повідомлення; успішно виконувати тестові завдання; вміти практично застосовувати отримані знання з курсу.

Максимальна кількість балів за поточний контроль зі складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» після вивчення теоретичного та практичного матеріалу усіх змістових модулів, виконання самостійної роботи та ІНДЗ складає 40 балів.

Обов'язковою формою **підсумкового контролю** зі складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» є екзамен, який відбувається у формі опитування (усного, письмового) / тестового контролю тощо в період заліково-екзаменаційної сесії згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом. На іспит виносяться основні питання, типові завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних завдань. **Екзаменаційна оцінка** визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 60.

Підсумкова семестрова оцінка визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах. Зазначена оцінка заноситься до екзаменаційної відомості та індивідуального навчального плану здобувача освіти.

У випадку, якщо підсумкова семестрова оцінка є меншою, ніж 60 балів, здобувач освіти повторно складає екзамен під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час іспиту, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з екзамену – 60. Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності. Учасники освітнього процесу повинні керуватися правилами, визначеними законом, дотримуватися вимог щодо професійної етики та академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/kebtpu>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Організація процесу вивчення складової «Лексикологія» освітнього компонента дозволяє здобувачеві бути мобільним і гнучким в (само)організації навчання. У разі відсутності на лекційному занятті здобувач опрацьовує матеріал самостійно і формує конспект лекції, на практичному (семінарському) занятті – готує повідомлення із питань, винесених на обговорення під час семінарського заняття, у письмовій формі. Виконані завдання обговорюються на консультації або відправляються на електронну пошту, зазначену в силабусі. У разі змішаного (дистанційного) навчання – для забезпечення освітнього процесу використовується платформа Zoom. Перескладання відбувається лише за наявності поважних причин (напр., лікарняний лист, академічна мобільність тощо). Усі види робіт поточного контролю, що підлягають до- пере- чи складанню поза графіком і термінами, передбаченими на їх виконання, оцінюються у 80- процентному співвідношенні до початкової вартості виду роботи. Заборгованість повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку екзаменаційної сесії.

- Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі»).

Оцінювання результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають складовій «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення складової освітнього компонента, або під час вивчення складової, але не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання. Деталі щодо процедури зарахування результатів регулюються [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#).

Додаткові бали. З метою стимулювання пошуково-дослідницької та наукової діяльності здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, круглих столів, засіданнях проблемних груп, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, підготовці наукових публікацій тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю зі складової «Лексикологія». У випадку, якщо здобувачі мають опубліковані тези конференції, фахові чи нефахові статті в українських та/або зарубіжних наукових виданнях і їх проблематика відповідає тематиці складової «Лексикологія» згідно з силабусом, здобувач отримує додаткові бали до поточного контролю: 3 бали – за тези доповіді / нефахову статтю; 5 балів – за фахову статтю.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль зі складової «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» проводиться у формі семестрового екзамену з метою оцінки результатів навчання.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем

освіти теоретичного матеріалу та практичних вмінь і навичок з окремого освітнього компонента за семестр. Екзамен зі складової «Лексикологія» ОК «Теоретичний курс англійської мови» є обов'язковим і може відбуватися у формі опитування (усного, письмового) / тестового контролю / комбінації усного опитування та тестових завдань у період заліково-екзаменаційної сесії згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом. Результати екзамену оцінюються за шкалою від 0 до 60 балів.

Сумарна кількість балів (за поточний та підсумковий види контролю), яку здобувач отримує за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку і відповідає: відмінно, дуже добре, добре, задовільно, достатньо, незадовільно з можливістю повторного складання.

У випадку, якщо сумарна кількість балів є меншою, ніж 60 балів, здобувач освіти повторно складає екзамен під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час іспиту, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з екзамену – 60. Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Орієнтовні питання до іспиту

1. Lexicology as a branch of linguistics, its subject-matter and relations with other branches of linguistics. The word as the basic object of Lexicology.
2. Etymological peculiarities of the vocabulary of Modern English: general remarks. The words of native origin.
3. The foreign element in the English vocabulary. Classification of borrowings.
4. Latin borrowings.
5. Greek borrowings.
6. French borrowings.
7. The Scandinavian element in the English vocabulary.
8. Criteria of borrowing. Assimilation of borrowings.
9. Morpheme, its definition and comparison with word.
10. Morphemic analysis of words. Procedure of Immediate Constituents analysis.
11. Types of morphemic segmentability of words.
12. Identification of morphs. Classification of morphemes.
13. Derivational analysis of words.
14. Word-formation, its definition. Types and ways of forming new words.
15. Prefixation. Classification of prefixes.
16. Suffixation. Classification of suffixes.
17. Compounding as a way of forming new words. The criteria of compounds.
18. Classification of compounds.
19. Conversion as a way of forming new words. Types of semantic relations in conversion.
20. Shortening as a way of forming new words. Types of shortenings.
21. Minor ways of replenishing the vocabulary of Modern English: blending, back-formation, sound-interchange, change of stress.
22. Semasiology. Different approaches to meaning.
23. Types of meaning.
24. Motivation of meaning.
25. Semantic change of meaning, its causes.
26. Transfer of meaning: metaphor.
27. Transfer of meaning: metonymy.
28. Results of semantic change.
29. Polysemy. Semantic structure of polysemantic words.
30. Homonymy. Sources of homonymy. Classification of homonyms.
31. Vocabulary as a system. Synonymy. Synonymic dominant. Sources of synonymy.
32. Classification of synonyms.

33. Vocabulary as a system. Antonymy. Classification of antonyms.
34. Meaning relations in paradigmatics: associative fields, lexical fields, word families
35. Stylistic classification of the English vocabulary. Standard English vocabulary.
36. Special literary vocabulary: terms, poetic words, archaisms.
37. Special literary vocabulary: barbarisms and foreign words, neologisms, nonce-words
38. Special colloquial vocabulary: slang, jargonisms.
39. Special colloquial vocabulary: professional words, dialectal words, vulgar words.
40. Free word-groups VS set-expressions. Criteria of set-expressions.
41. Classification of set-expressions: thematic principle, semantic principle.
42. Classification of set-expressions: structural/functional principle, etymological principle.
43. Ways of forming phraseological units
44. Dialects and variants of the English language. Standard English.
45. Variants of English in the United Kingdom: Scottish English.
46. Variants of English in the United Kingdom: Irish English.
47. Local dialects in the British Isles. Received standard. Cockney. Estuary English.
48. Variants of English outside the British Isles: American English.
49. Local dialects in the USA
50. Variants of English outside the British Isles: Canadian English.
51. Variants of English outside the British Isles: Australian and New Zealand English.
52. The Linguistic Basis of Lexicography.
53. Aims and functions of lexicography.
54. Historical development of British lexicography (VIII-XVIII cc.).
55. The history of the Oxford English Dictionary and its peculiarities (XIX – XXcc.).
56. Main types of English dictionaries. Criteria for classification.
57. Linguistic dictionaries VS Encyclopedic dictionaries.
58. Specialized dictionaries.
59. Basic problems of dictionary compiling. The structure of a dictionary.
60. The Procedure of Compiling a Dictionary.

V. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
82-89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75-81	Добре	C	загалом хороша робота
67-74	Задовільно	D	непогано
60-66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1-59	Незадовільно	FX	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література

Основний перелік:

1. Гороть Є. І., Малімон Л. К. Fundamentals of Modern English Lexicology. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 268 с.
2. Єфремова Н. В., Павлюк А. Б., Шелудченко С. Б., Бойчук В. М. English Lexicology: Teaching Aid for Part-time Students. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 60 с.
3. Єфремова Н. В., Шелудченко С. Б., Павлюк А. Б., Бойчук В. М. "Seminars in Lexicology: Teaching Aid for Students". Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 61 с.
4. Єфремова Н. В., Павлюк А. Б., Бойчук В. М., Одарчук Н. А. "Seminars in the

Theoretical Course of the English Language: Teaching Aid for Students”. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. 66 с.

5. Квеселевич Д. І., Сасіна В. П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. Вінниця, 2001. 117 с.
6. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови - теорія і практика. Вінниця: Нова книга, 2007. 528 с.
7. Bauer L. An Introduction to English Lexicology. Edinburgh University Press, 2021. 192 p.
8. Iliencko O. L., Kamienieva I. A., Moshtagh Ye. S., Beketov O. M. English Lexicology : tutorial. Kharkiv: Publishing House I. Ivanchenka, 2020. 218 p.
9. Jackson Howard, Etienne Ze Amvela. Words, Meaning and Vocabulary: An Introduction to Modern English Lexicology. A&C Black, 2000. 224 p.
10. Jackson Howard. Lexicography: An Introduction. L., N. Y.: Routledge, 2002. 141 p.
11. Lipka Leonhard. An Outline of English Lexicology. Max Niemeyer Verlag, 1990. 223 p.
12. Potiatynyk Uliana. All About Words: An introduction to Modern English Lexicology: навч.-метод. посібник. Львів: ПАІС, 2014. 362 с.

Додатковий перелік:

1. Бистров Я. В. English Lexicology at the Seminars. Івано-Франківськ, 2010. 43 с.
2. Гороть Є. І. Навчально-методичні матеріали з курсу «Лексикологія сучасної англійської мови». Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 164 с.
3. Іванова О. В. Основи укладання галузевих глосаріїв: підручник. К.: ЦП «Компринт», 2017. 246 с.
4. Bussmann H. Routledge Dictionary of Language and Linguistics. L., N.Y.: Routledge, 2006. 1335 p.
5. Crystal D. Words, Words, Words. Oxford: Oxford University Press, 2007. 224 p.
6. Ganetska L.V. Lexi-Maker : Modern English Lexicology in Tables, Figures and Exercises. Київ: Ленвіт, 2004. 96с.
7. Halliday M. A. K., Yallop C. Lexicology. A Short Introduction. A&C Black, 2007. 117 p.
8. Javier E. Díaz Vera. A Changing World of Words: Studies in English Historical Lexicography, Lexicology and Semantics. BRILL, 2021. 632 p.
9. Phraseology and Culture in English /ed. P. Skandera. N.Y., L. : Routledge, 2007. 524 p.
10. Selmistraitis Linas. Seminars in English Lexicology. Semantics. Teaching aid for student of English Philology. Vilnius : Vilniaus pedagoginio universiteto leidykla, 2011. 72 p.

Складова 3. «Теоретична граматика»
I. Опис складової освітнього компонента

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативний
Кількість годин / кредитів 60 / 2		Рік навчання: 3-ий
		Семестр: 5-ий
		Лекції: 20 год.
		Семінарські: 16 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота: 20 год.
		Консультації: 4 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання	Англійська	

II. Інформація про викладача

Таблиця 3

Прізвище, ім'я та по батькові	Галапчук-Тарнавська Олена Михайлівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри англійської філології
Контактна інформація	otarnavska@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно розкладу https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi

1. Анотація складової освітнього компонента.

Складова «Теоретична граматика» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» входить до циклу професійної підготовки студентів і викладається у контексті підготовки фахівців спеціальності «Мова і література (англійська). Переклад».

У курсі теоретичної граматики викладено базові положення про основні категорії граматичної теорії, обґрунтовано принципи лінгвістичної характеристики основних лінгвістичних одиниць, принципи граматичного аналізу морфологічних і синтаксичних явищ англійської мови. Зміст складової «Теоретична граматика» охоплює основні концепції і граматичні теорії сучасної англійської мови, специфіку фахової термінології, методи дослідження граматичних явищ англійської мови.

2. Пререквізити – складова «Теоретична граматика» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» базується на нормативному ОК «Вступ до мовознавства», складових «Історія мови», «Лексикологія» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови».

3. Мета і завдання освітнього компонента – формування у студентів системно-наукового поняття про граматичну будову англійської мови в аспекті її структури і функціонування для подальшого використання матеріалів курсу в науковій та перекладацькій діяльності.

Завдання:

- засвоїти базові теоретичні положення та основні категорії граматичної теорії,
- зрозуміти принципи лінгвістичної характеристики основних одиниць мови,
- усвідомити принципи граматичного аналізу морфологічних та синтаксичних явищ англійської мови,
- вміти здійснювати граматичний аналіз основних одиниць англійської мови.

Методи, які використовуються на лекційних заняттях: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, інтерактивний (лекції, кейси, дебати). Методи, які використовуються на практичних заняттях: частково-пошуковий і проблемно-пошуковий, інтерактивні методи (груповий, проєктний, індивідуальні дослідницькі міні проєкти).

4. Результати навчання (компетентності). Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей, а саме:

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології та перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови, що вивчається.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та англійською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури й електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 16. Знайти й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Складова ОК передбачає розвиток **soft skills**:

- уміння аналізувати, оцінювати та інтерпретувати інформацію;
- здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення;
- креативність;
- відповідальність;
- відкритість до інших культур, готовність до міжкультурної комунікації;
- вміння працювати в команді;
- здатність до самоорганізації, управління своїм часом, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань).

5. Структура складової «Теоретична граматики» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови»

Таблиця 4 (денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Morphology						
Тема 1. Basic Assumptions of Linguistic Analysis of Grammatical Studies	7	2	2	2	1	Усне опитування, експрес-контроль, РМГ /4
Тема 2. Morphemic Structure of the Word	5	2	1	2	0	Усне опитування, експрес-контроль /4
Тема 3. Categorical Structure of the Word	5	2	1	2	0	Усне опитування, експрес-контроль /4
Тема 4. Grammatical Classes of Words	7	2	2	2	1	Усне опитування, експрес-контроль, РМГ /4
Тема 5. English Noun and its Categories. English Verb and its Categories	6	2	2	2	0	Усне опитування, експрес-контроль, РМГ /4
Разом за модулем 1	30	10	8	10	2	20
Змістовий модуль 2. Syntax						
Тема 6. Syntax as a part of	5	2	1	2	0	Усне опитування,

Grammar. The Main Syntactic Units.						експрес-контроль /4
Тема 7. Syntax of a Phrase.	5	2	1	2	0	Усне опитування, експрес-контроль /4
Тема 8. Syntax of a Simple Sentence.	7	2	2	2	1	Усне опитування, експрес-контроль, РМГ /4
Тема 9. Syntax of a Composite Sentence.	7	2	2	2	1	Усне опитування, експрес-контроль, РМГ /4
Тема 10. Text as the highest unit of the language.	6	2	2	2	0	Усне опитування, експрес-контроль, РМГ /4
Разом за модулем 2	30	10	8	10	2	20
Всього годин / Балів	60	20	16	20	4	40

* Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІРС – індивідуальна робота здобувача освіти, СМ – ситуативне мовлення, РМГ – робота в малих групах, КР – контрольна робота, тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота ЗО виконується в позааудиторні години і включає:

1. Самостійне опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, тобто виділених навчальних тем за змістовими модулями та виконання практичних завдань на семінарах.

2. Вивчення окремих тем або питань, що не розглядаються в курсі лекцій, для написання тез або статті.

3. Укладання словника наукових термінів для систематизації вивченого матеріалу та його засвоєння. Пункти 2 і 3 виконуються за бажанням ЗО. Оцінка результатів самостійної роботи ЗО становить додатковий/бонусний бал (10 балів).

Діагностику якості самостійної роботи здобувача та аналіз її результатів викладач здійснює під час семінарських занять, а також в позааудиторний час за графіком консультаційних занять, складеним кафедрою англійської філології з урахуванням потреб і можливостей ЗО.

IV. Політики оцінювання

Навчальний процес та контроль його результатів здійснюється згідно [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)

Політика викладача щодо студента. Очікується, що ЗО відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. ЗО мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку ЗО зобов’язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Поточний контроль здійснюється викладачем на практичних заняттях протягом семестру. Поточне оцінювання включає перевірку рівня знань здобувача при виконанні різного виду завдань на практичних заняттях. Максимальна кількість балів за поточний контроль після вивчення теоретичного та практичного матеріалу усіх змістових модулів складає 40 балів. Самостійна роботи ЗО оцінюється на додатковий/бонусний бал і становить

10 балів.

Критерії оцінювання підготовки до та виконання завдань на практичному занятті:

5 балів – ЗО виконує завдання у формі презентації, змістовий компонент якої відповідає усім сформульованим питанням. Під час відповіді на практичному занятті використовує граматичну термінологію і демонструє вміння вести наукову дискусію англійською мовою без помилок, аргументує власну точку зору, проявляє творчий підхід до розв’язання задач, застосовує soft skills під час роботи на занятті;

4 бали – ЗО виконує завдання у формі презентації, змістовий компонент якої відповідає сформульованим питанням. Під час відповіді на практичному занятті використовує граматичну термінологію і демонструє вміння вести наукову дискусію з незначною кількістю лексико-граматичних помилок, аргументує власну точку зору, проявляє творчий підхід до розв’язання задач, застосовує soft skills під час роботи на занятті;

3 бали – ЗО виконує завдання у формі наукового повідомлення, змістовий компонент якого частково відповідає сформульованим питанням, допускає лексико-граматичні помилки у процесі викладення матеріалу; володіє недостатніми навичками аргументації власної точки зору, застосовує традиційний підхід до вирішення задач, проявляє середній рівень оволодіння науковою термінологією та soft skills під час роботи на занятті;

2 бали – ЗО виконує завдання у неповному обсязі, змістовий компонент частково відповідає сформульованим питанням, допускає значну кількість лексико-граматичних та стильових помилок у процесі викладення матеріалу; володіє початковими навичками аргументації, проявляє початковий рівень оволодіння матеріалом та soft skills під час роботи на занятті;

1 бал – ЗО виконує завдання у неповному обсязі, змістовий компонент майже не відповідає сформульованим питанням, допускає численні помилки у процесі викладення матеріалу; володіє початковими навичками аргументації, проявляє низький рівень оволодіння матеріалом та soft skills під час роботи на занятті.

Додаткові бали. З метою стимулювання пошуково-дослідницької та наукової діяльності здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, круглих столів, засіданнях проблемних груп, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, підготовці наукових публікацій тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю зі складової «Теоретична граматики». У випадку, якщо здобувачі мають опубліковані тези конференції, фахові чи нефахові статті в українських та/або зарубіжних наукових виданнях і їх проблематика відповідає тематиці складової «Теоретична граматики» згідно з силабусом, здобувач отримує додаткові бали до поточного контролю: 3 бали – за тези доповіді / нефахову статтю; 5 балів – за фахову статтю.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. На консультаціях викладача ЗО мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз’яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять і письмової роботи. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (50% від можливої максимальної кількості балів). Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом ОК, з метою підвищення оцінки за змістовий модуль не дозволяється.

Академічна доброчесність. Базовий документ - [Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#). При виставленні підсумкового балу обов’язково враховується оригінальність відповідей студентів, їх активність на практичних заняттях та під час наукових дискусій, неприпустимість списування, плагіату та користування техпристроями при написанні тестів та КР/ МКР. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі ЗО є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від

масштабів плагіату. Викладач здійснює перевірку на плагіат за допомогою програмного забезпечення у вільному доступі.

За умови виникнення конфліктних ситуацій, здобувач освіти та викладач керуються [Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі».

Оцінювання результатів формальної, неформальної та інформальної освіти

Згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) ЗО можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Згідно з встановленим порядком можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом. При цьому здобувач не звільняється від складання модульного та підсумкового контролів. Максимальна кількість балів, які можна отримати, 10, їх зарахування відбувається одноразово лише в межах одного ОК.

V. Підсумковий контроль

Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень ЗО, що регламентовані [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Підсумковий контроль відбувається у формі екзамену. На іспит виносяться основні теоретичні питання для обговорення (1 – з Морфології, 2 – з Синтаксису) та практичне питання – граматичний аналіз словосполучення/речення. Кожне питання оцінюється у 20 балів. Допуск до іспиту передбачає наявність мінімум 20 балів поточного контролю.

Орієнтовні питання на екзамен:

1. The definition of theoretical grammar as a linguistic discipline.
2. The dialectical unity of form and meaning of grammar phenomena.
3. Differentiation between language and speech.
4. Syntagmatic and paradigmatic aspects of grammar.
5. The sign units of language, their division into segmental and super-segmental.
6. Word and morpheme, their correlative status on the language levels.
7. Traditional classification of morphemes.
8. “Allo-emic” theory in morphology.
9. The theories of classification of parts of speech.
10. Criteria of discrimination of parts of speech.
11. Syntactico-distributional classification of words.
12. The categorial functional properties of a noun.
13. Grammatical features of Noun. Gender.
14. Grammatical features of Noun. Number.
15. Grammatical features of Noun. Case.
16. General characteristics of the Verb and its classifications
17. The categories of Person and Number
18. The category of Tense
19. The category of Voice
20. The category of Aspect
21. The category of Mood
22. The main features of Infinitive, Gerund, Participle
23. Grammatical features of Adjectives
24. Grammatical features of Adverbs
25. Grammatical features of Pronouns
26. Grammatical features of Numerals

27. Grammatical features of small groups of words (Articles, Prepositions, Conjunctions, Particles, Modal words, Interjections)
28. The definition and general characteristics of word-groups as syntactic units
29. Principles of classification of word-groups
30. The noun-phrase and the verb-phrase and their classifications
31. Word-groups and sentence
32. Communicative types of sentences.
33. Actual division of a sentence
34. Syntax of a simple sentence.
35. The composite sentence. Compound sentence.
36. The complex sentence (Subject and predicate clauses)
37. The complex sentence (Object and attributive clauses)
38. The complex sentence (Clauses of cause, place, time, condition)
39. The complex sentence (Clauses of result, purpose, concession, manner)
40. Sentence as a semantic model of the situation.

VI. Шкала оцінювання (екзамен)

Таблиця 8

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно	A	Відмінне виконання
82 – 89	Дуже добре	B	Вище середнього рівня
75 - 81	Добре	C	Загалом хороша робота
67 -74	Задовільно	D	Непогано
60 - 66	Достатньо	E	Виконання відповідає мінімальним критеріям
1 – 59	Незадовільно	Fx	Необхідне перекладання

ВІДМІННО - ЗО відповідає на усі сформульовані питання. Під час відповіді використовує граматичну термінологію і демонструє вміння вести наукову дискусію англійською мовою без помилок, аргументує власну точку зору, проявляє творчий підхід до розв'язання задач, застосовує soft skills.

ДУЖЕ ДОБРЕ - ЗО відповідає на сформульовані питання. Під час відповіді використовує граматичну термінологію і демонструє вміння вести наукову дискусію з незначною кількістю лексико-граматичних помилок, аргументує власну точку зору, проявляє творчий підхід до розв'язання задач, застосовує soft skills.

ДОБРЕ - ЗО, відповідаючи на сформульовані питання, допускає лексико-граматичні помилки у процесі викладення матеріалу; володіє недостатніми навичками аргументації власної точки зору, застосовує традиційний підхід до вирішення задач, проявляє середній рівень оволодіння науковою термінологією та soft skills.

ЗАДОВІЛЬНО - ЗО відповідає на питання у неповному обсязі, допускає значну кількість лексико-граматичних та стильових помилок у процесі викладення матеріалу; володіє початковими навичками аргументації, проявляє початковий рівень оволодіння матеріалом та soft skills.

ДОСТАТНЬО - відповіді ЗО майже не відповідають сформульованим питанням, ЗО допускає численні помилки у процесі викладення матеріалу; володіє початковими

навичками аргументації, проявляє низький рівень оволодіння матеріалом та soft skills.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основний перелік:

1. Морозова О.І. Теоретична граматики сучасної англійської мови. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. 60 с.
2. Мороховська Е.Я. Основи граматики англійської мови: Теорія і практика. К.: Вища школа, 2013. 383 с.
3. Ніконова В. Г. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови : навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2018. 360 с.
4. Харитонов, І. К. Теоретична граматики сучасної англійської мови : навч. посіб. Для студ. ф-тів інозем. мов денної та заочної форм навч. (англ. та укр. мовами). Вінниця : Нова кн., 2008. – 352 с.
5. Alexeyeva I. Theoretical English Grammar Course. Vinnytsya: Nova Knyha, 2017. 327 p.

Додатковий перелік:

1. Галапчук-Тарнавська О.М., Міщук І.М. Особливості формування граматичної компетентності студентів в процесі навчання іноземної мови. // Дослідження інновацій та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 листопада 2021). Рівне, 2021. Ч.2. С. 26 – 30.
 2. Галапчук-Тарнавська О.М., Міщук І.М. Advantages and Disadvantages of E-learning for Teaching Grammar. // Актуальні питання лінгводидактики: традиції та новаторство: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. Запоріжжя, ЗДМФУ, 2023. С. 103-105.
 3. Галапчук-Тарнавська О. М., Міщук І. М. The Effectiveness of Different Grammar Teaching Methods and Techniques. // Актуальні проблеми міжкультурної комунікації : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (10 квітня 2024). Луцьк, 2024. С. 236-238.
 4. Галапчук-Тарнавська О. М., Юшак В. М. Міщук І. М. Використання автентичних матеріалів для вдосконалення навичок граматики студентів : педагогічний підхід. Сучасні дослідження з іноземної філології. 2024. №1 (25). С. 509–518.
 5. Єсипенко Н.Г. Довідник з граматики англійської мови (Guidebook to English Grammar) / Укл.: Єсипенко Н.Г., Львова Н.Л., Лопатюк Н.І. – Чернівці : Родовід, 2015. – 184 с.
 6. Biber D., Conrad S., Leech G. Longman Student Grammar of Spoken and Written English. Harlow : Pearson Education Limited, 2002. 487 p.
 7. Umanets A.V. Theoretical Grammar 4 U: Morphology: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти]. Кам'янець-Подільський : ОЛІКО, 2007. 103 с.
 8. Laimutis Valeika, Janina Buitkienė. An Introductory Course in Theoretical English Grammar. Vilnius Pedagogical University, 2003. 135 p.
- Інтернет-ресурси:
1. English Grammar Theory Tests. URL: <http://englishteststore.net>
 2. Glossary of grammatical terms used in English Grammar: Theory and Use (2nd edition) by Hilde Hasselgård, Per Lysvag, Stig Johansson. URL: <http://folk.uio.no/hasselg/terms.html>
 3. History of English grammars. Wikipedia : веб-сайт. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_English_grammars
 4. John W. The History of English Grammar. Lawyerment : веб-сайт. URL: https://www.lawyerment.com/library/articles/Reference_and_Education/Languages/5995.htm
 5. Theoretical Grammar by Richard Nordquist. URL: <https://www.thoughtco.com/theoretical-grammar-1692541>

Складова 4. «Стилістика»
I. Опис складової освітнього компонента

денна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 3
		Семестр 6-й
		Лекції 20 год.
		Практичні (семінарські) 32 год. Консультації 4 год.
ІНДЗ: стилістичний аналіз художнього тексту		Самостійна робота 34 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Англійська

заочна форма

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (англійська). Переклад Бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 3
		Семестр 6-ий
		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 10 год.
		Самостійна робота 66 год.
ІНДЗ: стилістичний аналіз художнього тексту		Консультації 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Англійська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Ущина Валентина Антонівна
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	професор
Посада	завідувач, професор кафедри англійської філології
Контактна інформація	+38(050)1335905 vushchyna@vnu.edu.ua
Дні занять	згідно з розкладом http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi

III. Опис складової «Стилістика» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови»

1. Анотація освітнього компонента. Під час вивчення складової “Стилістика англійської мови” здобувачі освіти ознайомлюються з основними методологічними та лінгвістичними основами стилістики як теоретичної науки, з принципами організації і функціонування стилістичних засобів англійської мови як певної системи, що нерозривно пов’язана з формальним та неформальним регістрами спілкування.

Складова освітнього компонента викладається у чотирьох основних напрямках і, відповідно, за чотирма модулями: (1) загальнотеоретичні проблеми стилістики, (2) стилістична семасіологія, (3) стилістичний синтаксис, стилістична морфологія і стилістична фонетика, і (4) функціональні стилі та аналіз тексту. Окреслені модулі передбачають розкриття базових принципів стилістики крізь призму української й англійської мов.

Теоретичну основу складової «Стилістика» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови» складають наукові досягнення основоположних та сучасних праць зі стилістики. Практичні навички, що повинні бути закладені цим курсом, включають уміння аналізувати тексти різних функціональних стилів, з можливістю розпізнавання стилістичних фігур та визначення їхнього функціонального потенціалу. Відповідно, навчальна дисципліна залучає ЗО до майбутньої дослідницької роботи у сфері філології та до міждисциплінарного поля гуманітарних наук сьогодення.

Засвоєння стилістики англійської мови передбачає формування у ЗО належного теоретико-методологічного кругозору для майбутньої професійної діяльності та практичної реалізації власних дослідницьких інтересів. Відтак, реалізується зв'язок завдань з кваліфікаційною характеристикою, що засвідчується зазначеними у навчальній програмі практичними вміннями здобувачів освіти.

2. Пререквізити. Складова «Стилістика» логічно і змістовно пов'язаний з попередніми нормативними ОК «Вступ до мовознавства», «Лінгвокраїнознавство країни основної мови», складовими «Історія мови», «Лексикологія» та «Теоретична граматика» ОК «Теоретичний курс англійської мови». До **постреквізитів** (ОК, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення стилістики англійської мови) належать «Практичний курс письмового перекладу», «Практичний курс усного перекладу», «Бізнес комунікація та переклад», «Курсова робота з лінгвістики/перекладу», «Атестаційний екзаме́н».

3. Мета і завдання:

Метою викладання стилістики англійської мови є створення передумов для оволодіння поняттєвим апаратом, який забезпечує інтерпретацію текстів, що належать до різних жанрів, і, таким чином, сприяти формуванню вмінь та навичок адекватної ідентифікації стилістичних засобів та коректного лінгвостилістичного аналізу тексту. Реалізація цієї мети відбувається через виконання таких завдань:

1. сприяти свідомому використанню студентами термінології стилістики та суміжних наук;
2. виробити у студентів навички та уміння глибокого розуміння змісту художнього тексту;
3. сприяти свідомому відбору студентами стилістичних ресурсів сучасної англійської мови з метою використання їх у мовленнєвій діяльності та викладанні іноземної мови;
4. навчити студентів аналізувати оригінальний художній і нехудожній текст.
5. сприяти засвоєнню провідних парадигм у розвитку стилістики, принципи їх розгалуження, точки дотику, тенденції і форми взаємодії.

Методи, які використовуються на лекційних та практичних заняттях: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, дослідницький, частково-пошуковий, проблемно-

пошуковий, методи аналізу текстів (метод детального аналізу і метод порівняльного аналізу), методи інтерактивного навчання, груповий, проєктний, кейсовий, інтерактивний, комп'ютерний, проєктно-дослідницький.

4. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології та перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

- ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.
- ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий, перекладознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- ПРН 3. Організувати процес навчання та самоосвіти.
- ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

- ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ПРН 10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий, перекладознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- ПРН 16. Знайти й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Вивчення складової «Стилістика» сприяє формуванню низки **софт скілз**, які є корисними в академічному, професійному та повсякденному житті. Ось основні з них:

- 1. Комунікативні навички:** уміння підбирати стилістично та контекстуально доречні мовні засоби для різних ситуацій, розвиток чіткості, точності та виразності у письмовому й усному мовленні, відчуття стилістичних нюансів у спілкуванні.
- 2. Критичне мислення:** аналіз текстів з точки зору їх стилістичних особливостей (жанр, аудиторія, мета), оцінка ефективності використаних мовних засобів у різних стилях і жанрах, ідентифікація маніпулятивних технік або риторичних прийомів у текстах.
- 3. Креативність:** створення текстів різних стилістичних жанрів (публіцистичних, художніх, наукових, офіційних тощо), використання стилістичних прийомів для підвищення виразності та впливовості тексту, розвиток творчого підходу до написання есе, статей або інших видів текстів.
- 4. Навички адаптивності:** здатність змінювати стиль письма чи мовлення залежно від ситуації, аудиторії та цілей комунікації, вміння працювати з різними жанрами текстів, від літературних творів до технічних документів.
- 5. Емоційний інтелект (EQ):** розуміння емоційного забарвлення слів та їхнього впливу на аудиторію, розвиток емпатії через аналіз текстів, що відображають різні погляди, культури та почуття.
- 6. Деталізація та увага до дрібниць:** відстеження тонких стилістичних особливостей тексту, таких як метафори, алюзії, символи, підвищення точності у виборі слів та побудові речень.

8. Культурна обізнаність: знайомство зі стилістичними особливостями текстів, характерних для різних культур та історичних епох, розуміння культурних контекстів, які впливають на стиль мовлення та письма.

5. Структура складової «Стилістика» освітнього компонента «Теоретичний курс англійської мови»

денна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Загальнотеоретичні проблеми стилістики. Стилістична лексикологія							
Тема 1. Предмет і завдання стилістики. Стилістика в системі наук. Основні поняття і терміни стилістики. Норма і відхилення від норми. Стиль. Регістр. Контекст. Значення.	11,5	3	4		4	0,5	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 2. Стилістична диференціація словникового складу сучасної англійської мови. Стилістична лексикологія. Літературна лексика. Поетизми. Архаїзми. Історизми. Терміни. Сленг. Жаргон. Вульгаризми. Діалектизми.	10,5	2	4		4	0,5	ДС + ДБ + РК / 5
Разом за модулем 1	22	5	8		8	1	10
Змістовий модуль 2.							
Стилістична семасіологія							
Тема 3. Фігури заміщення (фігури кількості та якості). Метафора. Персоніфікація. Антономазія. Іронія. Метонімія. Синекдоха. Евфемізм. Парафраз. Гіпербола. Мейоз. Літота.	11,5	3	4		4	0,5	ДС + ДБ + РК / 10
Тема 4. Фігури суміщення. Фігури контрасту (оксюморон, парадокс) Фігури нерівності (градація, зворотна градація). Фігури багатозначності (гра слів, зевгма, каламбур). Фігури схожості (образне порівняння, епітет).	10,5	2	4		4	0,5	ДС + ДБ + РК / 10
Разом за модулем 2	22	5	8		8	1	20
Змістовий модуль 3.							
Стилістичний синтаксис, стилістична морфологія і стилістична фонетика.							
Тема 5. Стилістичні засоби	10,5	2	4		4	0,5	ДС + ДБ +

засновані на редукції ядерної моделі речення. Стилiстичнi засоби засновані на розширенні ядерної моделі речення. Стилiстичнi засоби, засновані на порушенні сталого порядку слів.							РК / 5
Тема 6. Стилiстична морфологія та стилістична фонетика. Графічні експресивні засоби.	11,5	3	4		4	0,5	5
Разом за модулем 3	22	5	8		8	1	10
Змістовий модуль 4.							
Функціональні стилі. Типи оповіді.							
Тема 7. Функціональні стилі. Науковий стиль. Газетний стиль. Публіцистичний стиль. Юридичний стиль. Стилi художньої прози.	5,5	1	2		2	0,5	5
Тема 8. Типи оповіді. Авторська оповідь. Довірений наратив. Діалог. Невласне пряме мовлення.	6,2	2	2		2	0,2	5
Тема 9. Аналіз художнього тексту.	12,3	2	4		6	0,3	10
Разом за модулем 4	24	5	8		10	1	20
Види підсумкового контролю							Бал
Самостійний аналіз тексту							Т / 10
Екзамен							Т / 30
Усього	90	20	32		34	4	40

заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Усьо го	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Загальнотеоретичні проблеми стилістики. Стилiстична лексикологія.							
Тема 1. Предмет і завдання стилістики. Стилiстика в системі наук. Основні поняття і терміни стилістики. Норма і відхилення від норми. Стилi. Регістр. Котекст. Значення.	10,5	0,5	1		8	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 2. Стилiстична диференціація словникового складу сучасної англійської мови. Стилiстична лексикологія. Літературна лексика. Поетизми.	11	1	1		8	1	ДС + ДБ + РК / 5

Архаїзми. Історизми. Терміни. Сленг. Жаргон. Вульгаризми. Діалектизми.							
Разом за модулем 1	21,5	1,5	2		16	2	10
Змістовий модуль 2. Стилістична семасіологія							
Тема 3. Фігури заміщення (фігури кількості та якості). Метафора. Персоніфікація. Антономазія. Іронія. Метонімія. Синекдоха. Евфемізм. Парафраз. Гіпербола. Мейоз. Літота.	11	1	1		8	1	ДС + ДБ + РК / 10
Тема 4. Фігури суміщення. Фігури контрасту (оксюморон, парадокс) Фігури нерівності (градація, зворотна градація). Фігури багатозначності (гра слів, зевгма, каламбур). Фігури схожості (образне порівняння, епітет).	11	1	1		8	1	ДС + ДБ + РК / 10
Разом за модулем 2	22	2	2		16	2	20
Змістовий модуль 3. Стилістичний синтаксис, стилістична морфологія і стилістична фонетика.							
Тема 5. Стилістичні засоби засновані на редукції ядерної моделі речення. Стилістичні засоби засновані на розширенні ядерної моделі речення. Стилістичні засоби, засновані на порушенні сталого порядку слів.	10,5	0,5	1		8	1	ДС + ДБ + РК / 5
Тема 6. Стилістична морфологія та стилістична фонетика. Графічні експресивні засоби.	10,5	0,5	1		8	1	5
Разом за модулем 3	21	1	2		16	2	10
Змістовий модуль 4. Функціональні стилі. Типи оповіді.							
Тема 7. Функціональні стилі. Науковий стиль. Газетний стиль. Публіцистичний стиль. Юридичний стиль. Стиль художньої прози.	11,5	0,5	1		9	1	5
Тема 8. Типи оповіді. Авторська оповідь. Довірений наратив. Діалог. Невласне пряме мовлення. Аналіз художнього тексту.	14	1	3		9	1	15
Разом за модулем 4	25,5	1,5	4		18	2	20

Види підсумкового контролю							Бал
Самостійний аналіз тексту							Т / 10
Екзамен							Т / 30
Усього	90	6	10		66	8	40

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань ЗО регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) та [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика НПП щодо ЗО. При вивченні складової «Стилістика» ЗО виконує завдання згідно з навчальним планом та силабусом, що включає відвідування лекцій, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до практичних занять (аналіз теоретичних відомостей, опрацювання конспекту лекцій, володіння термінологічним словником, підготовку відповідей згідно плану практичних занять, доповнення та коментарі відповідей інших ЗО, підготовку презентацій).

Політика щодо академічної доброчесності. Учасник освітнього процесу має дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу.

Керуючись [Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#), вважаємо, що під час роботи над письмовими роботами не допустимо порушення академічної доброчесності, зокрема:

- використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень;
- використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів;
- видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту;
- посилання на джерела, які не використовувалися у роботі.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. У разі відсутності з поважної причини (наприклад, лікарняний) на лекційному занятті ЗО представляє конспект теми, яку вивчали на пропущеному занятті. За відсутності на практичному занятті знання ЗО оцінюють за результатами усного опитування по темі, що, зокрема, визначає рівень володіння тематичними термінами та ключовими поняттями. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються в онлайн/офлайн-форматі за погодженням із НПП (відповідно до затвердженого графіка консультацій кафедри англійської філології). Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

V. Організація оцінювання

Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності здійснюється під час практичних занять і включає аудиторну й самостійну роботу ЗО. Загальна кількість балів, що виставляються під час поточного оцінювання, складає максимальних 40 балів, що порівно розподілені згідно з кількістю аудиторних занять (за кожен з 8 тем ЗО може отримати оцінку у межах 5 балів). Відповідь вважається відмінною (5 балів), якщо ЗО демонструє знання за темою, що обговорюється, обізнаний з усіма поняттями й термінами і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, вірно виконав усі практичні вправи і демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними й фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками. Відповідь вважається недостатньо повною (4 бали) за умов непоганого володіння знаннями з теми заняття, самостійно виконав практичні завдання, проте допускає незначні помилки, які, однак, не впливають на загальне розуміння

викладеного матеріалу. Відповідь вважається неповною (3 балів), якщо продемонстровані знання з ОК носять фрагментарний і поверхневий характер, а вправи виконані зі значними недоліками. Теоретичні й фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Здобувач освіти отримує 2 бали на семінарі у разі, якщо лише доповнює відповіді колег, але не бере активної участі в обговоренні і не виконав усіх практичних завдань. ЗО отримує 1 бал за присутність на практичному занятті.

Підсумкове оцінювання. Підсумкова оцінка (60 балів) складається з трьох компонентів:

- чотири МКР (по 5 балів кожна. Всього 20 балів)
- самостійний лінгвостилістичний аналіз фрагменту художнього тексту (10 балів)
- усна відповідь на іспиті (30 балів)

Наприкінці кожного змістового модуля виконується модульна контрольна робота (всього 4 МКР), за які студент загалом отримує 20 балів. Оцінка за самостійний лінгвостилістичний аналіз тексту складає 10 балів і сумується з підсумковою екзаменаційною оцінкою. Таким чином, разом підсумковий бал складає 60 балів, серед яких 20 балів за 4 МКР + 10 балів за самостійно виконаний аналіз тексту і 30 балів за усну відповідь на іспиті.

Неформальна та інформальна освіта.

ЗО можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування), при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати 40.

Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) і рішенням науково-методичної комісії факультету іноземної філології від 02.02.2022 року, протокол № 7.

НПП має право самостійно визначити валідність отриманих ЗО результатів навчання та прийняти рішення щодо зарахування / незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ на конференції без публікації, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 5 балів – за публікацію статті у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 10 балів – за публікацію статті у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

За умови представлення ЗО документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які співпадають з ПРН, ЗО мають право одноразово отримати додаткові бали до семестрового оцінювання одного ОК:

- 10 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); або який складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не нижче 80% правильних відповідей;
- 5 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не менше набраних 60% правильних відповідей;
- 1 бал при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, без складання тесту, тривалістю від 1 до 3 годин. Одному здобувачеві може бути зараховано не більше як три таких сертифікати.

VI. Шкала відповідності оцінок

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
82-89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75-81	Добре	C	загалом хороша робота
67-74	Задовільно	D	непогано
60-66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1-59	Незадовільно	FX	необхідне перескладання

№	Види навчальної діяльності	Національна 4-бальна система	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації; завдання виконані за інноваційним рівнем складності
		4	Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки
		3	Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки
		2	Фрагментарна, не аргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки
		1	Непідготовленість до заняття; невиконання завдань
		0	Відсутність на занятті
2.	Позааудиторна (самостійна) робота	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем лінгвістики, загальна філологічна та мовна компетентність
		4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.

		3	Виконання індивідуальних завдань за репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.
		2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.
		0	Невиконання завдань.
3.	Модульні контрольні роботи та лінгвостилістичний аналіз тексту	5	90%–100% правильно виконаних завдань, повне розкриття теоретичної проблеми, креативність в інтерпретації фрагментів тексту, 1-2 незначних помилки щодо змісту або форми
		4	75%–89% правильно виконаних завдань, загалом правильне, але неповне розкриття теоретичної проблеми, стереотипність в інтерпретації фрагментів тексту, 3–4 незначних помилки щодо змісту або форми
		3	60%–74% правильно виконаних завдань, несистематизована, неаргументована, неповна відповідь на теоретичне запитання, недостатньо повна інтерпретація фрагментів тексту, 5–6 помилок щодо змісту або форми
		2	59% і нижче правильно виконаних завдань, неправильна відповідь на теоретичне запитання, невірна інтерпретація фрагментів тексту, 7 і більше помилок щодо змісту або форми

Приклад питань на екзамен:

1. Stylistics as a linguistic discipline. The subject-matter of Stylistics and its basic notions.
2. Basic notions of stylistics: language and speech; register; marked and unmarked members of stylistic opposition; style; individual style; norm; variant / invariant, context.
3. Literary words and their stylistic functions.
4. Archaisms, historicisms and poetic words
5. Barbarisms and foreignisms.
6. Stylistic and lexical neologisms.
7. Slang and jargon.
8. Phonetic expressive means.
9. General characteristics of the English syntactical expressive means.
10. Syntactical EM based on the reduction of elements of the neutral syntactic model.
11. Syntactical EM based on the redundancy of elements of the neutral syntactic model.
12. Syntactical EM based on the violation of word order of elements of the neutral syntactic model.
13. Types of repetition.
15. Classification of figures of substitution.
16. EM based on the notion of quantity
17. EM based on the notion of quality.

18. General characteristics of figures of combination.
19. Metaphor.
20. Metonymy.
21. Euphemism.
22. Antonomasia.
23. Figures of equivalence: simile, substituting and specifying synonyms.
24. Figures of inequality: climax, anti-climax.
25. Figures of ambiguity: pun, zeugma.
26. Epithet.
27. Personification.
28. Synecdoche.
29. Periphrasis.
30. Types of metaphor.
31. Syntactic and semantic difference between metonymy and metaphor.
32. Figures of opposition: antithesis, oxymoron.
33. Irony. Types of irony.
34. Suspense.
35. Aposiopesis.
36. Antithesis.
37. The problem of functional style in English.
38. Graphical expressive means.
39. The style of official documents in Modern English.
40. The publicistic style and oratory style in Modern English.
41. The style of scientific prose.
42. Belles-lettres style.
43. Newspaper style.
44. Parallel Constructions and chiasmus.
45. Parceling.
46. Graphon.
47. Nonce-words.
48. Paradox.
49. Bathos.
50. Oxymoron.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Альбота С., Карп М., English Stylistics. Львів: Львівська політехніка, 2021. 317 с.
2. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської і української мов. Вінниця: Нова Книга, 2011. 328 с.
3. Єфімов Л. П. Стилiстика англiйської мови. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.
4. Красовицька Л. Є. A Manual of English Stylistics: навч. посiб. зi стилiстики англ. мови для студ. укр. мовно-лiт. ф-ту iменi Г. Ф. Квiтки-Основ'яненка / Л. Є. Красовицька, В. А. Борисов; Харк. нац. пед. ун-т iменi Г. С. Сковороди. Харкiв: ХНПУ, 2017. 117 с.
<http://surl.li/gsymhj>
5. Мороховский А. Н., Воробьева О.П., Лихошерст Н.И., Тимошенко З.В. Стилiстика англiйского языка. Киев: Высшая школа, 1984. 247 с.
6. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови. К. : Критика, 2003. 336 с.
7. Ущина В. А., Козак С. В. Практикум зi стилiстики англiйської мови для студентiв IV курсу факультету iноземної фiлологiї Схiдноєвропейського нацiонального унiверситету iменi Лесi Українки, спецiальнiсть : Мова i лiтература (англiйська). Переклад. Навчальний

посібник. Луцьк : електронний репозитарій Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, 2019. 43 с. URL: <http://esnuir.eenu.edu.ua/mydspace>

8. Harris Robert. A Handbook of Rhetorical Devices. URL: <https://www.virtualsalt.com/rhetoric.htm>

9. Kukharensko V. A. A Book of Practice in Stylistics. M., 1986. 144 p.

10. Kukharensko V. A. Seminars in Style. M., 1971. 185 p.

11. Lakoff George, Johnson Mark. Metaphors We Live By. Chocago: The University of Chicago Press, 1981. URL: <http://shu.bg/tadmin/upload/storage/161.pdf>

12. Simpson Paul. Stylistics. L & N: Routledge, 2004. URL: <http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/30727/10/Simpson-stylistics-a-resource-book-for-students-paul-simpson.pdf>

13. Yefimov L. P., Yasinetskaya T.A. Practical Stylistics of English. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.